ren T. Nyrén, Gävle, t. f. sanatorieläkarna Sigurd Backman vid sanatoriet och Håkan Larsén vid sanatoriet Lugnet, biträdande sanatorieläkarna Agne Graffner, Mälilla, och Gunnar Anjou, Söderby sjukhus, samt leg. läkarna Ragnar Thune, Uppsala, Gillis Wolde, Dingle, och R. Ardell, Östersund.

— Till en extra läkartjänst vid Piteå lasaretts medicinska avdelning har ingen sökande anmält sig.

— Leg. läkaren Rolf Nyström skall t. v. till 1 april nästa år tjänstgöra som extra läkare vid Lidköpings lasaretts medicinska avdelning med ansluten kuranstalt.

Telegrafverket. En ledigförklarad telegrafkommissarietjänst i Skellefteå söks av telegrafkommissarierna I. Gunnarsson, Boden, S. Montelius, Nässjö, och E. Stenberg, Visby, samt förste byråsekreteraren A. Pohl, Sundsvall.

Statens järnvägar. Från 1 maj har konstituterats till underinspektor stationsinspektoren G. Johanson, Huddinge, vid Tomteboda, från 1 juli till stationsinspektor stationsinspektoren D. Nilson, Heby, vid Kungälvs Ytterby och från 1 augusti till expeditionsföreståndare i A 22 expeditionsföreståndaren i A 21 G. F. Sundén, London, på biljettexpeditionen, Stockholm C.

Karolinska institutet. Den vid Karolinska institutet ledigförklarade professuren i oftalmiatrik söks av professorn vid universitet i Lund Sven Larsson, docenterna vid Karolinska institutet K. O. Granström, Gösta Karpe och Ingemar Kugelberg, docenten vid universitetet i Uppsala Gunnar von Bahr samt med. doktorerna Waldemar Nordlöw, Vänersborg, och Henrik Sjögren, Jönköping.

Förslag har väckts om att kalla professor Larsson till professuren.

Läroverken. Skolöverstyrelsen har föreslagit: till en adjunktur i fysik och kemi vid Falu läroverk ämnesläraren Erik Walles, Stockholm, och adjunkten C. H. Cegrell, Boden;

till en adjunktur i matematik och fysik vid Södermalms flickläroverk i Stockholm fil. lic F. T. Ljunggren, Söderhamn, och fil. mag. Brita Lundberg, Djursholm;

till en adjunktur i matematik och fysik vid Västerås läroverk e. o. adjunkten P. V. Persson, Malmö, och adjunkten Ernst Svensson, Piteå;

till en adjunktur i matematik och fysik vid Västerviks läroverk ämnesläraren K. B. P. Broström, Töreboda, och e. o. adjunkten Gösta Weister, Lund;

till en adjunktur i matematik och fysik vid Borås läroverk adjunkten C. G. Bohlin, Kinna, och e. o. adjunkten G. A. L. Haglund, Nyköping;

till en adjunktur i matematik, fysik och kemi vid Eskilstuna läroverk adjunkten Karl Thorstensson, Skänninge, och ämnesläraren John Söderholm, Uddevalla;

till en adjunktur i matematik och fysik vid Gävle läroverk e. o. adjunkten Rune Larsson, Hälsingborg, samt ämnesläraren A. I. Johnsson, Gislaved;

till en adjunktur i matematik och fysik vid Karlstads läroverk e. o. adjunkten Erik Forsström, Luleå, och ämnesläraren A. I. Johnsson, Gislaved;

till en adjunktur i matematik och fysik vid Karlskrona läroverk e. o. adjunkten Gösta Weister, Lund, och ämnesläraren A. I. Johnsson, Gislaved;

till en adjunktur i matematik och fysik vid Skellefteå läroverk fil. mag. L. O. Lindskog, Västervik;

till en adjunktur i matematik och fysik vid Sollefteå läroverk ämnesläraren O. N. Lantell, Stora Kil, samt till en adjunktur i matematik och kemi vid Sollefteå läroverk adjunkten T. S. Jakobsson, Gudmundrå;

till en adjunktur i matematik och fysik vid Eksjö läroverk e. o. adjunkten G. Widqvist, Eksjö, och fil. mag. A. G. O. Rosander, Skellefteå;

till en adjunktur i matematik, fysik och kemi vid Sundsvalls läroverk e. o. adjunkterna K. L. Mauritsson, Sundsvall, och K. H. B. Holmberg, Ludvika;

till två adjunkturer i matematik och fysik vid Härnösands läroverk, till den ena tjänsten adjunkten H. Kardell, Lidköping, och fil. mag. A. F. Larsson, Stjärnhov, samt till den andra Larsson och ämnesläraren A. I. Johnsson, Gislaved;

till en adjunktur i matematik och fysik vid Hässleholms läroverk adjunkten A. G. Edenius, Tomelilla, och ämnesläraren C. G. Kling, Åtvidaberg;

till en adjunktur i fysik och kemi vid gossläroverket i Malmö e. o. adjunkten J. I. V. Hedberg, Malmö, och G. Källström, Lund, samt

till ett lektorat i biologi med hälsolära vid Sundsvalls läroverk adjunkten O. Elofson, Mariestad, och fil. dr E von Krusenstjerna, Stockholm.

Realskolorna. Skolöverstyrelsen har föreslagit:

till en adjunktur i matematik, fysik och kemi vid samrealskolan i Varberg ämneslärarna C. G. Kling, Åtvidaberg, och Elin Wideland, Vännäs;

till en adjunktur i matematik och kemi vid samrealskolan i Enskede adjunkterna C. H. Cegrell, Boden, och K. G. H. Smith, Eskilstuna;

till en adjunktur i geografi, matematik och fysik vid samrealskolan i Tomelilla adjunkten E. H. Hellmick, Luleå, och e. o. adjunkten John Johansson, Ängelholm;

till en adjunktur i matematik, fysik och kemi vid samrealskolan i Sölvesborg adjunkten B. T. Gummesson, Bengtsfors, och e. o. adjunkten S. O. Lindberg, Västervik;

till en adjunktur i matematik, fysik och kemi vid samrealskolan i Värnamo e. o. adjunkterna S. O. Lindberg, Västervik, och K. F. Schyman, Värnamo;

till en adjunktur i matematik, fysik och kemi vid samrealskolan i Vara e. o. adjunkten K. F. Schyman, Värnamo;

till en adjunktur i matematik, fysik och kemi vid samrealskolan i Söderhamn ämnesläraren I. Källström, Tierp, och e. o. adjunkten G. Widqvist, Eksjö; samt

till en adjunktur i matematik och fysik vid samrealskolan i Alingsås ämnesläraren J. Hagne, Ange, och e. o. adjunkten Erik Forsström, Luleå.

— På förslag till en e. o. adjunktur i kristendom och historia med samhällslära vid samrealskolan i Lidköping har eforus uppfört teol. och fil. kand. P. E. Gustafsson, Stockholm, samt teol. kand:na Y. Nordgren, Norrköping, och S. Sundell, Sundsvall.

Seminarierna. Skolöverstyrelsen har föreslagit: till ett lektorat i psykologi och pedagogik vid folkskoleseminariet i Göteborg folkskolinspektören Yngve Norinder, Eskilstuna;

till ett lektorat i psykologi och pedagogik vid folkskoleseminariet i Karlstad lektorn F. A. Leander, Norrköping;

till ett lektorat i engelska samt psykologi och pedagogik vid folkskoleseminariet i Lund övningsskolläraren vid seminariet fil. lic. Ina Hassler-Göransson samt

till ett lektorat i psykologi och pedagogik vid folkskoleseminariet i Umeå övningsskolläraren vid folkskoleseminariet i Karlstad fil. lic. Erik Paulsson.

— Till e. o. teckningslärare vid småskoleseminarium har antagits teckningslärarna Hertha Humble med tjänstgöring vid seminariet i Falun, Bengt Göran med placering vid seminariet i Skara, Ingegerd Lilja med tjänst vid småskoleseminariet i Stockholm, K. L. Palmqvist med tjänstgöring vid seminariet i Växjö och Sussie Stille med tjänstgöring vid småskoleseminariet i Norrköping.

— Till två övningsskollärartjänster vid folkskoleseminariet i Lund förordar rektor i första hand extra övningsskolläraren Erik Nilsson och folkskollärare Ingvar Johannesson, båda i Lund. I andra rummet till den ena av tjänsterna föreslås extra övningsskollärare Essie Arnell-Kock och e. o. övningsskolläraren Alvar Sundin, Strängnäs, Lund, samt till den andra tjänsten e. o. övningsskollärare Alvar Sundin, Strängnäs, och folkskollärare Erik Holmqvist, Akarp.

Kommunala mellanskolorna. Ämnesläraren vid Malmö kommunala mellanskola W. Freij har beviljats begärt avsked från 1 juli.

Högre folkskolorna. Skolöverstyrelsen har förordnat kyrkoherde K. B. Westberg till inspektor för högre folkskolan i Matfors.

Folkskolorna. Folkskollärare Sigfrid Forssman i Kila skoldistrikt i Sörmland föreslås av skolöverstyrelsen förflyttad till en ny ordinarie folkskollärartjänst vid Stockholms folkskolor.

Tekniska läroverken. Yrkesskolöverstyrelsen har föreslagit förste byråingenjören tekn. dr E. T. Glas och civilingenjören Anders Mårtensson till lektorer vid högre tekniska läroverket i Stockholm, den förre i teleteknik med laborationer och den senare i elektrisk kraftteknik med laborationer.

Lediga tjänster. Nio tjänster som marinläkare av andra graden vid marinläkarkåren, en andre underläkarbefattning vid Malmö allmänna sjukhus lungklinik, två översköterskebefattningar vid Birgittas sjukhus i Vadstena, befattningen som kommunalborgmästare i Ronneby, en befattning som kontorsbiträde vid skatteverket i Stockholm, en befattning som e. o. kanslibiträde på landsfiskalskontoret i Gamleby distrikt, en befattning som kontorsbiträde hos lotsstyrelsen, en kanslibiträdesbefattning och en kontorsbiträdesbefattning hos statistiska centralbyrån, en adjunktstjänst i modersmålet och historia med samhällslära vid högre allmänna läroverket i Nyköping, gymnastiklärartjänsten vid högre allmänna läroverket på Östermalm i Stockholm, befattningen som förste montör vid Fastighetsföreningen, Karlsborg, en befattning som eldare av första klass vid Värmlands regemente samt en arvodesbefattning vid flygförvaltningens intendenturavdelning kungörs till ansökning lediga. Vidare ledigförklaras två manliga och tre kvinnliga ordinarie folkskollärartjänster samt tio ordinarie småskollärarinnetjänster i Göteborg, en ordinarie folkskollärar-, organist- och klockartjänst i Orsås, Svenljunga, en i Lärbro och en i Niva, Tärendö, en ordinarie folkskollärartjänst (kvinnlig) i Veta, Mantorp, en (manlig) i Ann, Are distrikt, och en e. o. (kvinnlig) i Kälen, Bodsjö distrikt, en ordinarie småskollärarinnetjänst i Tibble, Rasbokils distrikt, och en icke ordinarie vid Are kyrkskola, Are distrikt, en icke ordinarie lärartjänst i manlig slöjd vid Njutångers folkskolor, Iggesund, samt tre ordinarie handarbetslärarinnetjänster vid Göteborgs folkskolor.

Statsskulden uppgick den 31 mars till 11.394.104.640 kr. mot 11.683.325.226 kr. för föregående månadsskifte.

Annons.
Skall Ni träffa personer måste Ni vara oklanderligt klädd. Först och främst i välvårdad, fläckfri kostym. Sådan den blir efter renovering vid Saltsjöbadstvätten, namnanrop.

Dom kommer rusande redan på morgonen när Ni sätter in en annons i Dagens Nyheter.

KOMMUNISTERNA OCH ANDRA VÄRLDSKRIGET

Omsvängningen efter tysk-ryska krigsutbrottet

ÄNDA FRAM TILL DEN 22 juni 1941, då Hitler överföll Ryssland, var dogmen om det imperialistiska kriget allenarådande inom kommunismen. Angreppen riktades efter Frankrikes fall främst mot England och USA. "Ingen stat i världen undertrycker och utplundrar så många främmande folk som England", denna sats ur en partiresolution varierades nära nog dagligen i kommunistpressen. Med USA:s ökade aktivitet skärptes kritiken av detta land. "För den amerikanska monopolkapitalismen är kriget ett gigantiskt geschäft i krigsmaterielleveranser" (28/5 1941). På en konflikt mellan Tyskland och Ryssland vägrade man i det längsta att tro. Ännu den 14 juni 1941 förklarade Ny Dag "krigsryktena Sovjet—Tyskland grundlösa". "Trots det uppenbart orimliga i dessa rykten har man på ansvarigt håll i Moskva funnit det nödvändigt att på grund av det ihärdiga spridandet av dessa rykten bemyndiga Tass meddela att dessa rykten är klumpigt tillverkad propaganda av makter som är fiender till Sovjetunionen och Tyskland och intresserade av att kriget utvidgas vidare."

Då kriget en vecka senare bröt ut var omsvängningen ögonblicklig. Det nya kriget "är fascismens krig mot socialismen" (23/6 1941). "Den fruktansvärda koalitionen mellan Sovjet och England med USA:s välsignelse är en koalition för frihetens triumf, för de progressiva krafternas triumf" (17/7 1941). Kriget har blivit "en kamp för nationell frihet för alla Europas folk, en kamp för demokrati och inre frihet överallt i vår världsdel" (1/9 1941). Då England och Ryssland ockuperade Iran åberopades "den iranska varningen" gentemot den svenska regeringen (28/8 1941), ständigt framhölls att endast en seger för de allierade kunde rädda Sverige från undergång.

Denna blixtsnabba omkastning var representativ för de kommunistiska partierna över huvud. I USA skrev Daily Worker ännu den 20 juni 1941 att ryktena om en konflikt mellan Ryssland och Tyskland var ett utslag av Wall Streets önsketänkande. "Åter och åter har man i det förflutna tagit sin tillflykt till samma fantasier som ånyo presenteras som tidningsnotiser om en kris mellan Tyskland och Sovjetunionen." Tre dagar senare hette det: "Detta angrepp, iscensatt av de fascistiska härskarna i Tyskland, är även ett angrepp på Tysklands folk. Det innebär också ett angrepp på Förenta staternas folk och på hela världen. Amerikas folk bör helt understödja och samarbeta med Sovjetunionen i dess kamp mot hitlerismen."

Med den nya politiken följde en helt ny inställning gentemot västmakterna. Dessa hade förut beskrivits som kapitalistiska diktaturer och rövarstater; nu befanns de vara framstegsvänliga demokratier. "Britterna nöjer sig (i sina kolonier) med den militära kontrollen, men i mindre grad lägger de sig i vad landets invånare tänker. Britterna har aldrig anordnat några bokbål och inte avskaffat partierna, som tyskarna gjort i Norge och andra protektorat" (22/9 1941). "Sveriges tidigare orientering väster ut har haft stor betydelse för att utveckla det svenska näringslivet, liksom den varit befruktande på andra områden. En orientering söder ut öppnar däremot för Sverige perspektivet av tillbakagång och armod på alla områden" (19/7 1941). De av Tyskland undertryckta folken uppmanades till motstånd. "Alla norska patrioter uppmanas att kämpa för att göra Norge till ett fritt och självständigt land och driva ut de tyska ockupationstrupperna ur landet" (12/9 1941). Till och med tanken på ett nordiskt förbund blev åter tilltalande. "Den nordiska samhörigheten skall i en nära framtid förverkligas av Nordens befriade frihetsälskande folk" (5/7 1941).

Under de följande krigsåren upprätthölls i stort sett den uppfattning som proklamerats efter det tyskryska krigsutbrottet. Man talade om demokratiernas eller de frihetsälskande folkens gemensamma kamp mot fascism och imperialism. I speciella frågor förmärktes samma egendomliga glidningar som tidigare. Rysslands känsla för den nationella självbestämningsrätten, dess bestämda vilja att icke ta något område från andra stater hävdades. När emellertid rysk ockupation genomfördes och av Ryssland dirigerade regeringar tillsattes i vissa länder förklarades den ryska statsledningen uppträda som de undertryckta folkens befriare. Den obrottsliga troheten mot Ryssland bevarades helt även efter kominterns upplösning 1943 och efter krigets avslutande 1945. Efter krigets slut och sedan spänning uppstått i förhållandet mellan de allierade har emellertid tonen mot västmakterna efter hand skärpts. Uttryck sådana som imperialism och rövarpolitik har åter kommit till flitig användning. De av Ryssland behärskade mindre staterna säges, liksom Ryssland självt, vara fria demokratier, medan England och USA stämplas som kapitalistdiktaturer. En så systematisk hets mot väster som under tidigare vänsterskeden (t. ex. 1930 och 1940) har dock ännu ej satts in.

*

Den givna översikten kräver inte många kommentarer. Den absoluta följsamheten gentemot Ryssland är uppenbar. En förändring i rysk politik leder ögonblickligen till att nya signaler hissas inom de kommunistiska partierna. I Ny Dags referat från det kommunistiska partiets centralkommittés sammanträde i oktober 1939 sägs det visserligen: "Under debatten konstaterades självkritiskt att partiet inte tillräckligt snabbt kunnat analysera läget och anpassa sin politik och taktik efter situationens växlingar." Dessa samvetskval verkar dock överdrivna. Analysen kunde säkerligen ha drivits djupare, men anpassningen kunde inte rimligen vara snabbare och fullständigare.

Denna anpassning har, för att blott stanna vid åren 1939—1941, medfört bland annat följande. På sommaren 1939 betecknades de som icke arbetade för kollektiv säkerhet och bestämd gemensam hållning mot Tyskland som klassförrädare, trotskister, fascistsympatisörer osv. (de speciellt ryska uttrycken "vilda hundar", "hyenor" m. m. har icke vunnit stadig plats i de svenska kommunisternas språkbruk). I september 1939 betecknades de som bevarade den på sommaren anbefallda ståndpunkten som klassförrädare etc. Och på sommaren 1941 återgick man till språkbruket från sommaren 1939.

Växlingarna underlättas rent dialektiskt genom att man har ett dubbelt språkbruk till sitt förfogande. Ibland användes orden i samma mening som hos andra demokratiska partier, ibland i en rakt motsatt mening. Med demokrati avses, då detta passar, de stater som enligt västerländskt uttryckssätt är folkstyrda, t. ex. England och USA. Men då så finnes lämpligt reserveras ordet för stater med genomförd socialisering, främst Ryssland; denna stat, som av andra benämnes diktatur, blir då den enda fullständiga demokratin, och staterna i väster blir kapitalistdiktaturer likaväl som det nazistiska Tyskland och det fascistiska Italien. Med fascist menas vid lägliga tillfällen de som verkligen är anhängare av eller sympatiserar med nazism och fascism; vid andra tillfällen blir alla som inte är kommunister eller godtar deras fordringar betecknade som fascister eller — ett särskilt ord för socialdemokraterna — socialfascister. Med ett lands oberoende, frihet eller oavhängighet kan man mena att detta lands folk skall vara fritt gentemot alla främmande stater, men man kan också därmed mena att landet är införlivat med eller behärskas av Sovjetunionen. Därför var det möjligt att på hösten 1939 hävda att Ryssland icke ville kränka de baltiska staternas frihet, utan låta dessa stater styra sig själva, och att ett år senare förklara den ryska erövringen innebära en frigörelse av staterna i fråga. Med ett folk kan avses det i en viss stat levande folket (t. ex. Finlands invånare), men också folkets av den ryska statsledningen fattade och av denna realiserade idé (t. ex. den demokratiska folkregeringen Kuusinen 1939). Detta spel, som i sin moderna form uppfanns av Hegel och som med samma perfektion drivits blott i Mussolinis Italien och Hitlers Tyskland, gör alla åsiktsväxlingar möjliga under bevarande av ungefär samma uttryckssätt. Dess framgång förutsätter en gränslös hänsynslöshet hos de ledande och en lika gränslös godtrogenhet och glömska hos de ledda.

Herbert Tingsten

(De båda föregående artiklarna i denna serie var införda i Dagens Nyheter, A-uppl., den 30 mars och 1 april.)

Tillfälligt mulet, samma temperatur

Ett varaktigt molntäcke drogs, som väntat var, delvis undan genom att det skandinaviska lågtrycket förköts mot norr och luftmassorna äntligen kom i rörelse, dvs. västliga vindar började blåsa.

Uppklarnandet medförde endast obetydlig temperaturökning. På fredagsmiddagen avlästes plus fem grader i Stockholm, plus sju i Västervik. Emellertid drar ett nytt molntäcke upp över horisonten från sydväst i samband med ett holländskt lågtryck. För mellersta Sverige väntas därför åter mulet väder, men knappast någon nederbörd. Senare ånyo uppklarnande. I söder blir det övergående regn, norr ut snö här och var.

Ö—n

Norra Smålands distrikt av kooperativa kvinnogillet har beslutat att till gillesförbundets kongress i sommar framlägga en motion om egen tidning för gillesrörelsen.

Annandag Påsk

– då de ordinarie morgontidningarna är indragna –

utkommer

EXPRESSEN

som

morgontidning

med stort, innehållsrikt helgnummer

★

EXPRESSEN utkommer icke Påskdagen

Växande konsthistoria

CARL G. LAURIN: Konsthistoria. Elfte upplagan. Utgiven av Erik Wettergren.

Norstedts. Pris häft. 45 kr., i halvfr. band 60 kr.

CARL G. LAURINS konsthistoria är verkligen en levande bok. Det har den blivit främst naturligtvis tack vare författarens enastående förmåga att få folk roade och intresserade av hans framställning. Han uppfattade inte konsten bara som en estetisk angelägenhet, utan var ivrig att betona dess samband med det mänskliga livet och den mänskliga kulturen i övrigt. Han såg i konsten ett dyrbart livsvärde och fann dess främsta uppgift vara att "ge en stark känsla av lycka att vara människa". Själv hade han ett ogement nöje — han använde gärna de orden — av konsten som uttryck för det mänskliga och hade också i hög grad förmågan att göra andra delaktiga av detta nöje.

Men Laurins konsthistoria har blivit en levande bok också ur den synpunkten att den vuxit och utvecklats. Den har omarbetats och utökats från upplaga till upplaga i takt med konsthistoriens landvinningar. Det är nu fyrtisex år sedan den första upplagan såg dagen. Själv hann författaren vara med om den tionde, som kom 1936. I dagarna har den elfte släppts ut, 164 sidor större och innehållande 118 illustrationer mer än den föregående. Det är Erik Wettergren, författarens nära vän och den som han säkert själv helst skulle satt uppdraget i händerna på, som denna gång står för omredigeringen. För att försäkra sig om att få det konsthistoriska fullt up to date har Wettergren associerat sig med några yngre konsthistorici: Kjell Boström, Bengt Dahlbäck, Oscar Antonsson och Bo Gyllensvärd, som var och en fått sig sina speciella områden anförtrodda. Carl G. Laurins oefterhärmligt personliga formuleringar har naturligtvis i största möjliga utsträckning bibehållits — framställningarna av 1600-, 1700- och 1800-talets franska konst har t. ex. lämnats så gott som orörda. I fråga om Gamla tiden består ändringarna mest i tillägg motiverade av nya forskningar och fynd, som delvis gjorts av svenskar. Medeltidens historia — inte minst det svenska avsnittet därav — har kompletterats, Kinas och Japans konst, som speciellt omhuldats av svenska samlare och forskare, har fått i väsentliga delar nyskrivna kapitel; helt nya är framställningarna av de afrikanska naturfolkens konst och av de syd- och mellanamerikanska kulturerna.

Skildringen av den moderna konsten har naturligtvis dragits fram till nuet, men här kan man också konstatera en omvärdering. Carl G. Laurin var — naturligt nog — ganska bunden av sin generations konstsyn, som var naturalismens och den nationella romantikens. Till modernare konstriktningar ställde han sig — trots sin vilja att förena rättvisa med subjektivitet — ganska kritisk, och inte sällan fick hans framställning en polemisk eller rent av ironisk turnering. De ändringar och kompletteringar som här vidtagits går avgjort i en mer positiv anda. Också i fråga om äldre tiders konst märks vissa omvärderingar i anslutning till dagens noteringar: så har för att bara nämna ett par exempel en "peintre de la réalité" som Georges de la Tour — som en en utställning i Paris 1936 drog fram i ljuset — och en målare som Kilian Zoll, som naivismen bragt på modet, fått komma med.

Det är klart att man emellanåt märker skarvarna i framställningen mellan Laurins mycket personliga och tilläggens och ändringarnas mer objektiva ton. Men det skall man nog inte klaga över, ty säkert gäller också i fråga om omredigeringar av konsthistorier den moderna konservatorsregeln att kompletterade partier bör markeras, inte ges sken av att tillhöra originalet.

Y. B.

Anslag åt medicinsk forskning,
Hiertas stipendier utdelade

Svenska sällskapet för medicinsk forskning har i dagarna företagit sin tjugoåttonde utdelning av understöd åt svenska forskare samt tidskrifter på medicinens område. Disproportionen mellan sökta och tillgängliga medel har medfört att sällskapet nödgats i talrika fall starkt reducera bidragen eller helt avslå ansökningar, som i och för sig syns väl värda att stödjas.

Följande understöd har utdelats:

3.000 kr. åt tidskriften Acta radiologica;

2.000 kr. åt tidskriften Acta paediatrica;

1.000 kr. åt vardera av tidskrifterna Acta chirurgica scandinavica, Acta dermato-venereologica, Acta neurologica et psychiatrica, Acta obstetricha et gynecologica scandinavica, Acta ophtalmologica samt Acta pathologica et microbiologica scandinavica;

ett August och Thérèse Hazelius' stipendium på 1.000 kr. åt med. lic. I. G. Porjé, Stockholm, för fortsatta undersökningar över den arteriella pulsvågen;

ett August och Thérèse Hazelius' stipendium på 500 kr. åt med. lic. U. Halldén, Uppsala, för en undersökning åsyftande medikamentös påverkan på av hämningsfenomen betingad skel-amblyopi;

1.000 kr. åt docent E. Bárány, Uppsala, för utarbetande av en metod att mäta kammarvattnets omsättningshastighet på intakta ögon;

1.000 kr. åt med. lic. R. Berlin, Lidköping för en undersökning över vissa patogenetiska problem vid perniciös anemi;

500 kr. åt docent A. G. H. Bjurstedt, Stockholm, för tryckning av gradualavhandlingen "Interaction of Centrogenic and Chemoreflex Control of Breathing during Oxygen Deficiencey at Rest";

1.000 kr. åt med. kand. L. Claesson, Stockholm, och docent N. Å. Hillarp, Lund, för fortsatta undersökningar över östrogenprecursorn i ovariet;

750 kr. åt med. lic. A. Elmqvist och med. lic. A. Liljestrand, Stockholm, för att utpröva en metod för djurexperimentell standardisering av lever- och ventrikelpreparat mot perniciös anemi;

500 kr. åt med. kand. A. Engström, Stockholm, för tryckning av gradualavhandlingen "Quantitative Micro- and Histochemical Elementary Analysis";

500 kr. åt med. lic. T. S:son Frey, Stockholm, för tryckning av gradualavhandlingen "Electroencephalographic Study of Neuropsyciatric Disorders";

500 kr. åt docent B. E. Gernandt, Stockholm, för tryckning av gradualavhandlingen "A Study of the Respiratory Reflexes elicited from the Aortic and Carotid Bodies";

500 kr. åt docent N. Å. Hillarp, Lund, för tryckning av gradualavhandlingen "Structure of the Synapse and the Peripheral Innervation Apparatus of the Automic Nervous System";

500 kr. åt med. dr G. Lindgren, Stockholm, för tryckning av gradualavhandlingen "Autoxidation of Diethyl Ether and its Inhibition by Diphenylamine";

750 kr. åt med. lic. F. Lund, Stockholm, för en undersökning över kärleffekten vid perkutan tilförsel av organiska nitrater;

500 kr. åt med. lic. Å. Nilzén, Stockholm, för en undersökning över blod- och hudhistamin vid urticaria, samt

1.000 kr. åt med. lic. A. Wretlind, Stockholm, för fortsatta undersökningar över proteinsyntes in vivo med rent syntetiska aminosyror.

Stiftelsen Lars Hiertas Minne har utdelat följande anslag:

Folkskollärarinnan Ellen Aronsson till studier av den skolhygieniska verksamheten i Danmark 1.000 kr.;

fil. mag. Margareta Hagberg till studier av kuratorsutbildningen och kuratorsverksamheten i England 1.700 kr.;

amanuens Merja Lundquist till studier i England av institutionerna för missanpassad ungdom och den därmed sammanhängande psykoterapeutiska och sociala verksamheten 1.000 kr.;

personalkonsulent Märta Nordin till studier i England av personalutbildning och socialvård vid affärs- och industriföretag 1.200 kr.;

assistent Birgit Busck till studier i USA av där befintlig och planerad verksamhet för partiellt arbetsföra 1.000 kr.;

Ericastiftelsen till dess läkepedagogiska seminarium 3.000 kr.;

Gällivare ungdomsgård till inköp av verktyg och slöjdmaterial för fritidsverksamhet 1.000 kr.;

studiehemmet i Kramfors till dess verksamhet för barn 1.000 kr.;

fil. lic. Anders Byström till undersökningar rörande krom- och manganoxider 1.000 kr.;

fil. lic. Albin Lagerqvist till undersökningar rörande berylliumoxidens bandspektrum 1.000 kr.;

docent Karl-Georg Nyholm 1.500 kr. och lektor Einar Westblad 1.500 kr. till gemensam forskningsresa för undersökning av vissa delar av det isländska fjordområdet;

med. kand. Gustaf Haglund till bearbetning av Taraxum-material från Schweiz 1.200 kr.;

fil. lic. Sigvard Lillieroth till taxonomisk-ekologiska studier inom chlorococcalsläktet Tetraedon 500 kr.;

fil. lic. Sten Florin för lordningställande av originalritningar till fortsatt undersökning över nivåförändringarna i Södermanland under senkvartär tid 1.000 kr.;

fil. lic. Bertil Hedenstierna till framställning av kartor visande landhöjningens och kulturlandskapets utveckling inom centrala delar av Stockholms skärgård 1.000 kr.;

fil. lic. Frej Ossiannilsson till tryckning av en utbredningskatalog över Sveriges Hemiptera Heteroptera 800 kr.

Medlingsförslaget för Socker godkänt

Det av förlikningskommissionen Kjellman—Westling den 14 mars framlagda medlingsförslaget för sockerindustrien har definitivt godkänts. Nytt avtal har träffats att gälla till den 31 januari 1948. Det innebär att lönerna över lag har höjts.

BUSSLINJER ÅTERFÅR GAMLA ÄNDSTATIONER

Fr. o. m. den 16 april återfår en del busslinjer sina ändstationer från tiden före kriget. Sålunda återfår linje 51 ändstation vid Odenplan och Svedenborgsgatan, linje 52 ändslingan Erik Dahlbergsgatan—Brantingsgatan—Gillögatan, linje 55 ändslingan Sveavägen — Vanadisvägen — Hagagatan — Frejgatan, linje 59 ändstationen vid Barnängsgatan, linje 62 ändstation Beckomberga sjukhus samt linje 66 ändslingan Love Almqvists väg — Bondesonsgatan — Drottningholmsvägen och på Östermalm ändslingan Värtavägen—Ängskärsgatan—De Geersgatan—Blanchegatan. På linje 73 utsträcks trafiken till kl. 23.30 mellan Södermalmstorg och Hjorthagen.

Efter genomförandet av kommunreformen kommer antagligen antalet kommuner i Göteborgs och Bohus län att bli 35. För närvarande är antalet 84.

Funderar Ni på sovrums-möbel?

DÅ MÅSTE NI SE VÅRA

3 SCHLAGER

2 sängar, 2 nattskåp, 1 byrå, 2 stolar

"VERA" Elegant lackerad i valfri färg ... 620:—

"BRITT" i utsökt vacker alm ...... 795:—

"ULLA" Utsökt mahogny, högkl. utförande 980:—

RECES MÖBLER

Motto: Små omkostnader - låga priser

Klarabergsgatan 29

Res i sommar till VARBERG

Salta bad, tennis — 2 nyanlagda banor samt Tennisklubbens DC bana —, T.T.-golf & två banor, SM i simning 1/8—3/8, konsertmusik i Societetsparken, dans m. m. **Fullständig Kurortsbehandling**, speciellt reumatiska sjukdomar. **Läkare:** Docenten, Med. D:r G. Edström, Lasarettet, Lund. **Utmärkta hotell och restauranger:** Societetsrestaurangen och Stadshotellet (båda företagen Direktör B. Andersson) m. fl.

Rumsförmedling: genom Turistbyrån, Varberg, tel. 1097 före den 1/6, därefter 700. Upplysn. genom Kamrerarekontoret, Varbergs Havsbad och Kurort. Säsong: juni—september. Läkarens mottagningar börja den 5. juni.